

krivda. Ali bolest, ki nas obdaja, naj nas ne pripogne. Naša vest je čista in našo sramoto, našo bolest čutijo vsi Italijani, ki so proti verig framasovstva v Italiji!

Vojna napoved.

K.-B. Dunaj, 23. maja. Tekst vojne napovedi, ki jo je izročil kraljevi italijanski poslanik c. kr. ministru c. in kr. hiše in zunanjih zadev, ima sledeče besedilo:

Dunaj, 23. maja. Ustrezajoč ukazom Nj. Veličanstva kralja, Svojega vzvišenega vladarja, si dovoljuje kraljevi italijanski veleposlanik izročiti Vaši ekscelenci gospodu avstro-ogrskemu ministru zunanjih zadev sledeče sporočilo:

Dne 4. maja so se sporčili c. in kr. vladi važni razlogi, iz katerih proglašajo Italija, zaupajoč v svoje dobro pravo, da je njena zavezniška pogodba z Avstro-Ogrsko, ki jo je c. in kr. vlada prekršila, ničeva in odslej naprej brez učinka ter da je v tem pogledu zopet dosegla prostost svojega delovanja. Trdno odločena skrbeti z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga, za varstvo italijanskih pravic in interesov, se ne more odtegniti kraljeva vlada svoji dolžnosti, storiti proti vsakemu sedanjemu ali bodočemu ogrožanju v svrhu izpolnitve narodnih aspiracij one korake, ki jih zahtevajo dogodki. Njegovo Veličanstvo kralj izjavlja, da se smatra od jutri naprej v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko.

Podpisani ima čast, Njegovi ekscelenci gospodu zunanjemu ministru obenem sporočiti, da se bodo še danes c. in kr. veleposlaniku v Rimu dale na razpolago potne listine in da bi bil Njegovi ekscelenci hvaležen, če bi se njemu dostavile njegove listine.

Podpisan:

Avarna.

Propali hujskač d' Annunzio in plačilo.

Kot glavnega hujskača zoper Avstrijo najeli so si naši sovražniki italijanskega pesnika d' Annunzio. Možakar je frazarski barlekin, pravi italijanski „bajazzo“, katerega poezija je od resnične umetnosti tako močno oddaljena, kakor napoletanski makaroni od fine dunajske torte. Ta od ničrednih žensk izmozgani d' Annunzio se hlina za največjega „patrijota.“ V resnici pa ima dolga čez glavo in vse njegovo „navdušenje“ za vojno je poplačano z rumenim zlatom. Tako poroča n. pr. „Vossische Zeitung“ iz Italije: Iz Pariza so poslali za vojskine demonstracije dne 16. maja 70 milijonov. D' Annunzio so že dali pol milijona; isto svoto pa še dobi, če s svojo hujskarijo dovede do vojske. — In v istini se je posrečilo temu pustolovcu s pomočjo drugih, istotako podplačanih kreatur, dovesti Italijo v prelom svoje besede in v krvavo vojno, iz katere bode izdajalka Italija popolnoma potrta, ter pobita prešla.

Pogodba Italije z našimi sovražniki.

K.-B. Rim, 22. maja. „Idea Nazionale“ izvaja glede na pogodbo Italije s trojnimi sporazumom, da se je dne 23. aprila sklenila. Italija pristopila je k londonskemu dogovoru, po katerem ne sme noben zaveznik skleniti posebnega miru. Italiji so obljubili: 1. Južno Tirolsko do Brennerja. — 2. Svobodno postopanje v Jadranskem morju. — 3. Trst, Istrijo in Dalmacijo do Neretve. — 4. Priznanje posesti Valone in pravice v južni Albaniji. — 5. Udeležba pri pridobitvah v Turčiji v toliki meri, kakor druge velesile trojnega sporazuma. — 6. Izpremembe meje na vzhodu in na zahodu Libije. — 7. Gospodarske ugodnosti med vojsko. — Iz previdnosti zamlčuje „Idea Nazionale“, da se umeva pod gospodarskimi ugodnostmi nakazovanje denarja od strani Anglije, ki zato prevzame nadzorstvo italijanske carine.

(Op. uredništva: Iz tega poročila je razvidna pač vsa zločinska požrešnost Italije, ki se je na milost in nemilost prodala sovražnikom Avstrije!)

Naša armada in Italija.

Vojni sotrudnik dunajskega lista „Zeit“ poroča z dne 21. t. m.: Na bojni črti naše armade v Galiciji sem večkrat govoril z oficirji o grozeči italijanski nevarnosti. O tej novi nevarnosti se govori povsod zelo resno, ali z željo z-

nim zaupanjem in seveda tudi s pravično jezo. Naši oficirji cenijo zelo visoko izkušnje armade v dolgi vojni, zlasti v gorah. Noben tuji opazovalec si ni mogel pridobiti teh koristi. Če kdo v Italiji sodi, da po novi nevarnosti izgubi naša armada zaupanje, se moti. V trenutku vojne napovedi pokaže v dolgem času preizkušena armada, da prestoji tudi te težave. Plamtečih oči so mi to izjavljali tako generali kakor navadni vojaki.

Italija se izkrvavi.

Švedski ugledni list za trgovino in ladjeplodstvo piše o Italiji: Moč Italije mora izkrvaveti med krvavim in brezuspešnim naskokom na utrjene postojanke na gorah. Približno 30 let je obstajala zveza. Italija se ji mora zahvaliti za njeno varnost in ker se je po njej razvila v velevlast ter je tudi postala kolonialna država. Čimveč sovražnikov se zbira, da uničijo zvezni državi, Avstro-Ogrsko ter Nemčijo, tem večje napore delajo sovražniki, da se njih načrt posreči, tim večja je nevarnost za-nje.

Avstrijski Italijani proti Italiji.

K.-B. Gorica, 22. maja: „L' Ecco del Littorale“ piše glede postopanja Italije sledeče: Grof Andrassy je nedavno v Ogrski poslaniški zbornici izrekel pomembne besede: Če bi bila vojna neizogibna, bomo znali storiti svojo dolžnost. To pravimo tudi mi v popolni zavesti, da je monarhija storila vse mogoče, da bi si ohranila zavezniško prijateljstvo Italije. — Mi smo celo mnenja, da je šla monarhija pri dovoljenju koncesij predaleč, kajti plebiscit avstrijskih Italijanov bi nikoline pritrtil odstopu ozemlja, ki ga je monarhija prostovoljno ponudila.

Vojna med Italijo in Nemčijo prične brez vojne napovedi.

K.-B. Berlin, 25. maja. Od merodajnega mesta se poroča, da se smatra Nemčijo istotako v vojnem razmerju z Italijo, čeprav ji Italija formalno še ni vojne napovedala.

(Italija namreč doslej še ni ne Nemčiji ne Turčiji vojne napovedala. Ta strahopetna hinavščina pa ji ne bode prav nič pomagala. Kdor je sovražnik Avstro-Ogrske, ta je tudi sovražnik Nemčije. Op. uredništva.)

Italijanske želje.

Zahrbtni besedolomci v Italiji so poleg tega tako prevzetni, da se zdijo njih želje celo trez-

Die Wünsche Italiens.

nim Italijanom za smešne. Prinašamo aliko, na kateri so oni deli naše države črno označeni, katere bi Italija rada pogoltnila.

Italijanski strah za Libijo.

K.-B. Lugano, 25. maja. „Messaggero“ poroča, da so nemški in turški oficirji odpotovali v Libijo, da povzročijo tam ljudsko vstajo. Istotako namerava baje avstro-ogrsko mornarica, odposlati podmorske čolne in torpedne čolne v Libijo (v Afriki), da uniči italijanske stražne parnike.

Italijanski kralj svojo besedo prelomil.

Vlada izdala je t. zv. „Rdečo knjigo“. V njej najdemo tudi sledeče dokaze grde italijanske zahrbtnosti:

Lansko leto brzojavil je naš presvitli cesar italijanskemu kralju, da je moral vsled konflikta s Srbijo in mobilizacijo ruskih armadnih moči splošno mobilizacijo odrediti; naš cesar je obenem izrazil svoje zadovoljenje, da sme na podporo svojih zaveznikov računati. Italijanski kralj odgovoril je potem istotako brzojavno dne 2. avgusta 1914 tako le: „Sprejel sem telegram Vašega Veličanstva. Ni mi treba Vašemu Veličanstvu zagotoviti, da bode Italija, ki je storila vse mogoče, da bi ohranila mir, in ki bode vse mogoče storila, da čimprej zopet mir uresniči, napačen svojemuzavezniku ohranila prisrčno prijateljsko razmerje, ki odgovarja trozvezni pogodbi, njenimi odkritimi čustvi ter velikim interesom, katere more varovati.“

Ta zahrbtno-hinavski brzojav bode pač še poznejšim časom služil kot dokaz, da se ni še nikdar tako grdo prelomilo kraljevsko besedo. Zdaj je pač razumljivo, zakaj pričena manifest našega cesarja z besedami: „Kralj italijanski Mi je napovedal vojno...“

Nemčija z nami!

K.-B. Berlin, 23. maja. Wolffov urad poroča: Italijanska vlada pustila je danes po svojem poslaniku vojvodi Avarna avstro-ogrski vladi izjaviti, da se nahaja Italija od polnoči naprej v bojnem stanju z Avstro-Ogrsko.

Italijanska vlada je s tem iz trte izvitim napadom na donavsko monarhijo tudi z Nemčijo brez pravice in vzroka raztrgala.

Z bratstvom orožja še tesneje skovano pogodbeno razmerje zvestobe med Avstro-Ogrsko in Nemčijo je vsled odstopa tretjega zveznega sodruga in njegovega prehoda v tabor sovražnikov nedotaknjeno ostalo.

Nemški poslanik knez Bülow dobil je vsled tega naročilo, da zapusti Rim skupno z avstro-ogrskim poslanikom plem. Macchio.

Cesarjevo zaupanje v zmago.

V dunajskih diplomatskih krogih vlada velika zaupljivost glede vojaških akcij zvezancev zoper Italijo. Od merodajne strani se trdi, da je naš cesar pri sprejemih v zadnjih dneh v veliko zaupanje v našo zmago pokazal.

Boj za Dardanele.

K.-B. Konstantinopol, 22. maja. Po gotovih informacijah se je število v Dardanelih izkrcanih angleško-francoskih vojakov, ki se je začetkoma na 60.000 cenilo, zvišalo na 90.000 mož. Ali vsled izgub na padlih, ranjenih, vjetih in bolanih se je to število zopet na komaj 40.000 mož znižalo.

Angleški parnik potopljen.

K.-B. Konstantinopol, 25. maja (Agence Telegraphique Milli). Glavni stan poroča: Danes popoldne bil je angleški pancerski parnik „Triumph“ pred Ari Burnu torpediran in potopljen. V ostalem se ni zgodilo ob Dardanelski fronti ničesar pomembnega.

Turške zmage pri Dardanelih.

K.-B. Konstantinopol, 23. maja. — Glavni tabor poroča: Ob Dardanelski fronti napadel je sovražnik večeraj z vsemi svojimi močmi pod varstvom svojih baterij iz svojega brodogoja. Vkljub velikemu ojačenju, ki ga je dobil sovražnik, so

naši vojaki s protinapadi napad sovražnika popolnoma odbili; sovražnik se je le s težavo na obrežju držal. Več kot 2.000 mrtvih pustil je sovražnik na bojišču. Zaplenili smo eno strojno puško. Med bojem padel je neki od našega ognja poškodovan sovražnikov letalni stroj v morje. Boj je trajal 9 ur. Mi imamo le 420 ranjenih in 43 mrtvih.

Naše obrežne baterije ob Dardanelih napravile so sovražnim baterijam pri Seddil-Bahru, ki so se udeležile boja, težko škodo.

Ena naših anatolskih baterij zadela je štirikrat neki pancerski parnik tipa „Majestic“, tako da je moral svoje stojališče ob vhodu v morško ožino zapustiti. Neki pancerski parnik tipa „Vengrance“, ki ga je nadomestil, zadeli ste dve krogli. Šest mož od te baterije je ranjenih.

V oddelku Ari-Burnu se včeraj ni zgodila nobena sprememba.

Kanonski čoln „Peluki Doria“, ki stoji že 25 let v službi, bil je danes zjutraj od nekega sovražnega pomorskega čolna potopljen. Streljal je do zadnjega trenutka na podmorski čoln. O usodi zadnjega ni ničesar znano. Moštvo kanonskega čolna je vso rešeno; le dva moža sta bila ubita.

Na ostalih bojiščih se ni zgodilo ničesar pomembnega.

Kako delajo Srbi z našimi vjetniki.

K. B. Dunaj, 24. maja. V razglasih poveljništva balkanskih bojnih moči je čitati poročilo nekega iz Sibirije prihajajočega potnika, ki je imel priliko, govoriti z avstro-ogrskimi vjetniki in ki slika nepopisno bedo teh ubogih ljudi. Potnik videl je v Nišu vjetnike, ki živijo s tem, da pometajo ceste, služijo kot hlapani ali prosijo kot berači. Vsi so bili raztrgani, umazani, lačni in večinoma brez prenočišča. Mnogo tisoče jih je na boleznih poginilo. Vsakdo umre raje, kakor da bi še nadalje vjet ostal. Potnik je imel utis, da te surovosti ne izhajajo od ljudstva, marveč od oblasti. Za istinitost svojih izpovedb stoji potnik s prisego.

Poročevalec nekega angleškega lista pripoveduje, da se porablja avstro-ogrskimi vjetniki za pokopavanje na pegastem tifuzu umrlih oseb. Prvotno število vjetih se je vsled bolezni že na polovico znižalo.

(Pomisliti se mora, da so naši vjetniki na Srbskem — po svoji narodnosti večinoma Slovani, torej ljudje, ki so jih hoteli srbski kralje-morilci od avstrijskega „jarma“ „osvoboditi“. Zdaj pa delajo „srbski bratje“ z našimi vojaki tako kakor najbolj zverinski divjaki... Op. ur.)

Na prebivalstvo Stajerske!

Podpišite drugo vojno posojilo!

Kje smo bili pred šestimi meseci ob času prvega vojnega posojila in kje stojimo danes!

Kar smo si tedaj upali in želeli, da nas sovražniki ne morejo premoči in zmagati našega vrliga zaveznika — to je danes za nas vsled slavnih zmag zveznih armad radostna gotovost, za cel svet ga občudovano spoznanje.

Nasprotniki, kakor močni in mnogoštevilni tudi so, začenjajo omagovati in v veselem zaupanju vidimo početek sadov našega krepkega vztrajanja.

Kdor bo imel sedaj večjo odporno silo, se izkazal v moči in duši kot vrlejšega, temu pripade po vojski tudi gospodarska bodočnost.

Z občudovanjem je gledal svet, kako je izročil zavezniški narod v trdnem zaupanju v dobrem izgledu svojim vojščakom radodarnih rok z drugim nemškimi vojnimi posojilom zaklad dvanajstih milijard, da ne trpijo pomanjkanja, ter si tako varoval svoj obstanek in si ustvaril svojo bodočnost.

Sedaj smo mi na vrsti. Tudi mi ne bomo skopovali, omagali, vztrajati moramo do srečnega konca.

Torej podpišite vsi drugo vojno posojilo!

Podpisovanje (priglašenje) se konča dne 29. maja opoldne ob 12. uri.

Pogoji za podpisane so še ugodnejši kot pri prvem vojnem posojilu.

Podpisovalna cena je določena le s 95 K 25 v in ker so se banke odpovedale svoji polodstotni proviziji, celo le 94 K 75 vin. To posojilo je plačljivo po 10 letih.

Kdor je plačal 94 K 75 vin., dobi dne 1. maja 1925 vrnjenih 100 K.

Za to uživa visoko obrestovanje po 5½ K za 94 K 75 vin., to je 6¼ odstotka skozi celih 10 let. Obresti se izplačujejo v polletnih obrokih dne 1. maja in dne 1. novembra po dospelosti.

Od poštne hranilnice ustanovljena rentna hranilnica omogočuje z deleži po 75, 50 in 25 K tudi manj premožnim nabavljenje — ravnotako mu nudi možnost, da zamenja svoje deleže zopet v gotovino, če bi bil v teku 10 let morebiti prisiljen načeti svoje prihranke.

Premožnejši si lahko nabavijo kose po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 K.

Pri zneskih do 200 K je treba nabavno ceno takoj pri priglašenju plačati.

Kdor podpiše nad 200 K, plača pri prijavi 10% priglašene podpisanega zneska, dne 26. junija in 27. julija po 25%, dne 27. avgusta 20% in ostanek dne 24. septembra 1915.

Prijave se lahko vrše pri vseh poštinih uradih, davkarjih, bankah in hranilnicah in se dajejo istotam tudi vsa natančnejša pojasnila.

Avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila dajeta v svrhu nabave vojnega posojila pod jako ugodnimi pogoji posojila na vrednostne

papirje, blagajnica za vojna posojila pa pomiritega tudi proti zastavi hipotekarnih terjatek tako da se morejo tudi hipotekarni upniki, nas ne razpolagajo čez gotovino, brez nadaljnjega udeležiti te akcije.

Vsakomur je torej dana možnost, da praznično piše, tedaj

naj vsakdo podpiše drugo vojno posojilo!

Ono naj ostane znamenje, ki pričra doktor na okoli, da je zmagovito orožje naše ljudske vojske podprto in nepremagljivo vzdrževano. Vsled naše gospodarske pripravljenosti na dom

Podpišite vsi drugo vojno posojilo,

da vidijo naši sovražniki, da se strinjajo natkijajne zmage z močjo vsega ljudstva, in šil sramotno uniči njihov hudobni naklep, da nadnarmade zastoj zmagujejo, ker jih ne morem vzdrževati močne.

In kdor še premišlja in pomišlja, naj misli na naše sinove in očete v vojski.

Obotavljati bi se bil greh na onih, ki vidniso obotavljali s krvo in življenjem v snežnem močvirju in strelskih okopih odvracati od danmačije neizmerni naval sovražne premoči.

Odlašati bi bilo sramotno in ob enem neapametno, kajti nam ni treba žrtvovati krvi anihpak le danar, ki ga dobimo nazaj z odličniobrestmi. In nespametno bi bilo na tem dv80miti, danes je država najvšežnejši dolžnik našnajboljši plačnik. Da tudi taka ostane, zato sibi naše izvrstne narodne vojske, ki v trdaerboju z nevpogljivo junaško voljo mogočno k rakajo naprej, naprej po poti do končne sijajrazmage, ki nam zagotovi mirno bodočnost leprospešni razvitek.

Torej naj podpiše vsak drugo vojno posojilo!

Naši otroci in očete naj niso zaman trpvin se borili, se bali in krvaveli. Že se nam sveglike v bleščočih se obrisih vesela prihodnost por

Nova, veličastna, krepka Avstrija se nalijeporodi, „če se v slogi združimo!“

C. kr. namestnik: Clary I. r. te

Razno.

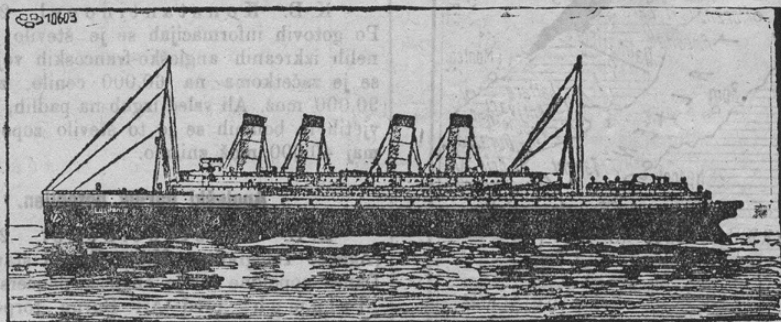
Čenjeni naročniki naj oprostijo, ako prielista zdaj pozneje. Naša krivda to ni. Vsled vone je železniški in poštini promet tako omejebin predružen, da prihajajo vsi listi zakasnjobno. Kar je v naših močeh, se boče gotovo sglbrilo, da dobijo čenjeni odjemalci „Stajerca“ proročasno.

Vstavljeni brzjavni promet. Uradno se raznglaša: Dne 23. maja se je poštini in brzsi javni promet z Italijo, nadalje zasebni brzjavni promet od, na ali v Hrvatski Slavoniji, Koroški, Kranjski, Štajerski (južno linije Radgona-Koralpe), Tirol (južavi Brennerja), Bosni, Hercegovini in Dalmaciji otokivstavilo.

Prepoved izvoza svinj iz Štajerske na Hrvaški r Kralj hrvaška slav. dalm. deželna vlada v Zagrebaje glasom razglašala z dne 13. aprila 1915, št. II K 14/16/1915, ker je tamkaj svinjska kuga, prepovedala dovažanje svinj iz obmejnega okraja Ptutakakor tudi radi svinjske rudečice dovoz svinj že obmejnega okraja Celje. Istotako je prepoveda i uvoz vsakokrat vpoštenih živalskih vrst iz okveženih občin in njih sosednih občin. Uvoz svežesb mesa je le tedaj dovoljen, ako je pošiljatvaštpriložen certifikat, ki dokazuje, da je dotičnizivali pregledal po predpisih oblastveni živinzdravnik in jih spoznal žive in mrtve za zdravn. To se razglašala s pripombo, da stem izgubi svojij veljavo tuur. razglas z dne 25. januarja 191po št. 12/146/7.

Peta vojska z Italijo od leta 1848. Ako skašteje vojne pod feldmaršalom Radetzky v letino 1848 in 1849, katere je pretrgalo dalje kot dposebni vojni, potem je pričela zdaj peta vojna nadmonarhije proti Italiji. Štirikrat smo se borili prloItaliji pod sedanjim našim cesarjem: 1849 -

„Lusitanija.“

Der Riesendampfer „Lusitanija“

Naša slika kaže velikanski parnik „Lusitanija“, katerega je podmorski čoln pred kratkim potopil. Kakor znano, bil je „Lusitanija“ eden največjih parnikov na svetu (31.500 ton.)

Mati zemlja

vedno zopet popravi, kar je zakrivila. Kolikokrat si pridobi kmet, delavec, sprehajatelj zunaj na mrzli, mokri zemlji revmatične bolečine, nahod, kašelj ali kaj podobnega. Ali skrbna zem-

lja pusti zdravilne rastline zrasti in iz teh je Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. „Elzafluid“ narejen, ki nam bolečine takoj zopet prežene. Mnogo zdravnikov rabijo in priporočajo to sredstvo in vsakdo je naj bi imel v hiši. 12 steklenic pošlje franko za 6 kron lekarnar E.

V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko) Tudi Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-krogeljeb z zn. „Elza-krogeljice“, 6 škatlic za 4 krostr 40 vin. franko, zamoremo svojim čitateljem kćmilo vplivajoče, neškodljivo odvajalno sredstvo mlaste izkušnje najboljše priporočati. peos - vir